

معاونت آموزشی دانشگاه

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس جامع

(روزانه)

عنوان درس: اورژانس های محیطی

اساتید درس: علیرضا میرزایی

رشته و مقطع: کارشناسی فوریت های پزشکی
تعداد و نوع واحد: ۰/۵ واحد تئوری ۰/۵ واحد عملی
پیش نیاز درس: -

هدف کلی درس: افزایش آگاهی و ایجاد توانایی در دانشجو به منظور ارائه اقدامات فوری به مصدومین حوادث محیطی و آماده سازی دانشجو جهت ارائه مراقبت فوری در سطح جامعه.

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
۱	سوختگی	آقای میرزایی
۲	ادامه سوختگی	آقای میرزایی
۳	برق گرفتگی و صاعقه زدگی	آقای میرزایی
۴	اورژانس های ناشی از تغییر فشار (ارتفاعات و غواصی)	آقای میرزایی
۵	گاز گرفتگی و گزیدگی ها	آقای میرزایی
۶	غرق شدگی	آقای میرزایی
۷	گرمزدگی و سرمازدگی و هیپوترمی	آقای میرزایی
۸	آنتی دوت ها	آقای میرزایی

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی * پرسش - پاسخ * بحث گروهی * آزمایشگاهی □ نمایشی □ حل مسأله *

نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) * تراکمی (پایان ترم) * کتبی: (تشریحی) □ تستی * شفاهی □ عملی □

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس	۱۰	۲
فعالیت ها و تکلیف آموزشی	۲۰	۴
آزمون های کلاسی و میان ترم	۲۰	۴
امتحان پایان ترم	۵۰	۱۰
جمع کل	۱۰۰٪	۲۰

منابع: (پیشنهادی وزارت بهداشت- درمان و آموزش پزشکی)

۱- روندابک، اندروپالک، استیون رام. "اورژانسهای طبی پیش بیمارستانی پیشرفته و میانی". آخرین چاپ

طرح درس (lesson plan) :

عنوان درسی: اورژانس های محیطی							
موضوع درس: سوختگی							
تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی							
هدف کلی: دانشجو باید با سوختگی و مدیریت مصدوم دچار سوختگی آشنا شود.							
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود)	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)
۱	ساختار آناتومیکی و نقش های مختلف پوست را شرح دهد	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر و ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه
۲	پاتوفیزیولوژی سوختگی را شرح داده و پاسخ های سیستمیک و عمومی و موضعی بدن را به دنبال سوختگی توضیح دهد	شناختی	دانش				
۳	شش عامل مهم در بررسی مصدوم سوختگی (عمق - وسعت - شدت - سن - محل - بیماریهای زمینه ای) را نام برده و درمورد چگونگی بررسی هر یک توضیح دهید.	شناختی	درک و فهم				
۴	عوامل ایجاد کننده سوختگی (حرارتی - شیمیایی - الکتریکی - تابش) را نام برده و هر یک را شرح دهید	شناختی	دانش				
۵	اثر سوختگی در دستگاه تنفسی استنشاقی، بخارات داغ، سوختگی های حلقوی در ناحیه گردن و قفسه سینه را توضیح دهید	شناختی	ترکیب				
۶	پخش سناریو و بحث و گفتگو در مورد آن	شناختی	ترکیب				
شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی							
ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی							
شماره جلسه: ۱							
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی							
نیمسال و سالتحصیلی:							

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

موضوع درس: سوختگی

نیمسال و سالتحصیلی:

شماره جلسه: ۲

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

هدف کلی: دانشجو باید با سوختگی و مدیریت مصدوم دچار سوختگی آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالتهای تکمیلی
۱	نحوه محاسبه مایعات مورد نیاز در سوختگی با درصد های مختلف (در بزرگسالان و اطفال) توضیح داده و محاسبه نماید	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	مراقبتهای پرستاری از بیمار در دوره اورژانس، دوره حاد سوختگی را شرح دهد	شناختی	دانش					
۳	معیارهای پیشگیری از عفونت و مراقبت از زخم را در بیماران سوختگی شرح دهد	شناختی	درک و فهم					
۴	پانسمان انواع سوختگی را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۵	تدابیر درمانی درد در بیماران سوخته را شرح دهد	شناختی	ترکیب					
۶	مراقبت های ضروری جهت پیشگیری از عوارض سوختگی را شرح دهد .	شناختی	ترکیب					
۷	اقدامات درمانی و مراقبت های طبی در انواع سوختگی با توجه به عامل و شدت را توضیح داده و بیان کند.	شناختی	دانش					
۸	پخش سناریو و بحث و گفتگو در مورد آن	شناختی	دانش					

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

شماره جلسه: ۳

نیمسال و سالت تحصیلی:

موضوع درس: برق گرفتگی و صاعقه زدگی

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

هدف کلی: دانشجویان باید با صاعقه زدگی و برق گرفتگی و مدیریت مصدوم دچار صاعقه زدگی آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:)	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	صاعقه زدگی را تعریف کرده و مکانیسم صاعقه زدگی را بیان کند	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی
۲	تأثیر صاعقه بر بدن را بیان کرده و ارزیابی سیستم های مختلف (دستگاه تنفسی، دستگاه قلبی عروقی، دستگاه عصبی عضلانی، گوش، چشم، پوست) همراه با علائم و نشانه های مربوط به هر سیستم را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۳	اقدامات درمانی و مراقبتی در صاعقه زدگی را نام برده و توضیح دهد	شناختی	دانش					
۴	پخش سناریو و بحث و گفتگو در مورد آن	شناختی	ترکیب					

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

موضوع درس: اورژانس های ناشی از تغییر فشار (ارتفاعات و غواصی)

نیمسال و سالت تحصیلی:

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

شماره جلسه: ۴

هدف کلی: دانشجو باید با تغییر فشار و مدیریت مصدوم دچار تغییرات فشار آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:)	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	قوانین فیزیکی مربوط به بیماری های ناشی از تغییر فشار (بویل- دالتون- هانری) را توضیح دهد.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	بیماری های مربوط به بیماری های ناشی از تغییر فشار (افزایش فشار با برداشته شدن فشار، بیماری های ناشی از ارتفاع) نام برده و هر یک را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۳	باروترا در قسمت های مختلف بدن (گوش میانی، گوش داخلی، سینوزیت) را توضیح داده، علائم و نشانه های مربوط به هر یک را بیان کند.	شناختی	دانش					
۴	باروترا می ریه، سیستم گوارش و امبولی گاز شریانی را توضیح داده، علائم و نشانه های مربوط به هر یک را بیان کند.	شناختی	دانش					
۵	علت نارکوز نیتروژن و مسمومیت اکسیژن در مصدومین دچار تغییرات فشار را توضیح داده و علائم و نشانه های مربوط به هر یک را بیان کند	شناختی	دانش					
۶	بیماری برداشته شدن فشار نوع ۱ و ۲ را توضیح داده، علائم هر یک را بیان کند.	شناختی	دانش					
۷	بیماری های ارتفاع بالا، بیماری حاد کره، ادم ریوی، ادم مغزی و خونریزی شبکیه ناشی از ارتفاع بالا را توضیح داده، علائم و نشانه های هر یک را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۸	اقدامات درمانی مراقبتی در انواع بیماری های ناشی از تغییر فشار را نام برده و هر یک را توضیح دهد.	شناختی	درک و فهم					

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

موضوع درس: گاز گرفتگی و گزیدگی ها

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

شماره جلسه: ۵

نیمسال و سالتحصیلی:

هدف کلی: دانشجو باید با گزیدگی و مدیریت مصدوم دچار گزیدگی آشنا شود.

ردیف	اهداف رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	گزیدگی را تعریف کرده و انواع آن را بیان کند. (مار گزیدگی - عنکبوت گزیدگی - زنبور گزیدگی - گزیدگی توسط حیوانات آبی - گاز گرفتگی و...)	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	علائم و نشانه ها در هر یک از انواع گزیدگی (شایع ترین گزیدگی ها) را نام برده و توضیح دهد	شناختی	دانش					
۳	انواع زهرها بر اساس مکانیسم اثر آن ها در بدن (اثر بر آنزیم های بدن، میوتوکسین ها، هماتوکسین ها و ... (را نام برده توضیح دهد	شناختی	دانش					
۴	انواع سرم های ضد مارگزیدگی و عقرب گزیدگی را نام برده و موارد مصرف، منع مصرف و طریقه مصرف این سرم ها را توضیح دهد	شناختی	دانش					
۵	اقدامات درمانی مراقبتی در انواع گزیدگی ها و گازگرفتگی ها را نام برده و توضیح دهد	شناختی	دانش					
۶	پخش سناریو و بحث و گفتگو در مورد آن	شناختی	دانش					

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

موضوع درس: غرق شدگی

نیمسال و سالت تحصیلی:

شماره جلسه: ۶

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

هدف کلی: دانشجو باید با غرق شدگی و مدیریت مصدوم دچار غرق شدگی آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:)	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	غرق شدگی را تعریف کرده و تفاوت عباراتی نظیر غرق شدگی، غرق شدگی غیرکشنده و نزدیک غرق شدگی را بیان کند.	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر و ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	پاتوفیزیولوژی غرق شدگی و اثرات آن در سیستم های حیاتی را توضیح دهد	شناختی	دانش					
۳	روش طبقه بندی ۶ گروهی یا ۶ درجه ای در غرق شدگی را نام برده و علائم و نشانه های هر گروه و میزان بقا در هر یک را بیان کند	شناختی	دانش					
۴	انواع غرق شدگی (خیس و خشک- آب شور و شیرین) را توضیح داده و با هم مقایسه کند	شناختی	دانش					
۵	غرق شدگی در آب سرد و گرم را باهم مقایسه کرده و اثر دمای آب در پیش آگهی غرق شدگی را توضیح دهد	شناختی	تجزیه و تحلیل					
۶	عوارض غرق شدگی و همچنین درصد اختلالات عصبی ماندگار با توجه به دقایق غوطه وری در آب را بیان کرده و شرح دهد	شناختی	دانش					
۷	اقدامات درمانی و مراقبتی در غرق شدگی را نام برده و توضیح دهد	شناختی	دانش					
۸	راه کارهای جلوگیری از غرق شدگی را نام برده و شرح دهد	شناختی	دانش					

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های پزشکی

شماره جلسه: ۷

نیمسال و سالت تحصیلی:

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

موضوع درس: گرمزدگی و سرمازدگی و هیپوترمی

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

هدف کلی: دانشجو باید با گرما و سرمازدگی و مدیریت مصدوم دچار گرما و سرمازدگی آشنا شود.

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	اورژانس محیطی را تعریف کرده و عوامل خط که خود را مستعد برای ابتلا به اورژانس محیطی می گردد را توضیح دهد	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	مکانیسم های کنترل درجه حرارت در بدن را توضیح دهد	شناختی	دانش					
۳	راه های تولید حرارت و همچنین هدر رفتن آن در بدن را شرح دهد	شناختی	دانش					
۴	عوامل مستعد کننده آسیب های گرمایی در بدن را نام ببرد	شناختی	دانش					
۵	انواع آسیب های گرمایی (کرامپ گرمایی، خستگی گرمایی، گرمزدگی) را توضیح داده و علائم و نشانه های هر یک را بیان کرده و مقایسه کند	شناختی	دانش					
۶	اقدامات درمانی و مراقبتی را در انواع آسیب های گرمایی توضیح دهد	شناختی	دانش					
۷	هیپوترمی را تعریف کرده و عوامل مستعدکننده آسیب های سرمایی را نام ببرد	شناختی	دانش					
۸	انواع هیپوترمی (خفیف- متوسط- شدید و بسیار شدید) را تعریف کرده و علائم و نشانه های هر یک را بیان کرده و همچنین آن ها را با یکدیگر مقایسه کند	شناختی	دانش					
۹	اقدامات درمانی و مراقبتی در انواع آسیب های سرمایی را توضیح دهد	شناختی	درک و فهم					
۱۰	هیپوترمی موضعی (یخ زدگی عضو) را تعریف کرده، مراحل آن را بیان کرده و علائم و نشانه های آن را توضیح دهد.	شناختی	دانش					
۱۱	اقدامات درمانی و مراقبتی در یخ زدگی عضو را نام برده و توضیح دهد .	شناختی	دانش					

دانشگاه علوم پزشکی
رشدان بهداشت عمومی

عنوان درسی: اورژانس های محیطی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی فوریت های

پزشکی

موضوع درس: آنتی دوت ها

تدوین: گروه اورژانس و فوریت های پزشکی

شماره جلسه: ۸

نیمسال و سالتحصیلی:

هدف کلی: دانشجو با آنتی دوت های موارد پیش آمده در شرایط اورژانسی آشنا گردد .

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود:)	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالتهای تکمیلی
۱	آنتی دوت برخی دارو و سموم پر کاربرد در اورژانس را بیان نماید	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی
۲	پخش سناریو و بحث و گفتگو در مورد آن	شناختی	ترکیب					
	بر اساس شرح حال و علائم بالینی یک بیمار مسموم، آنتی دوت مناسب را انتخاب و توجیه نماید.	شناختی	ترکیب					
	عوارض جانبی و ملاحظات مهم تجویز هر آنتی دوت را شناسایی کرده و پایش بالینی بیمار تحت درمان را برنامه ریزی کند.	شناختی	ترکیب					